

Speech De auto, vandaag en morgen

12 januari 2012

Beste dames en heren,

Ik hoop dat jullie niet enkel pleidooien voor elektrisch vervoer, zoals ook ik dadelijk ga houden, moeten aanhoren, maar dat jullie ook eens effectief de kans krijgen om met zo'n elektrische wagen een ritje te maken. 85 % van de gezinnen heeft er een positiever beeld over na hun testrijden, zo blijkt uit een initiatief van VAB. Het klopt dat er nog een heel veld van mogelijkheden open ligt om de elektrische wagen te verbeteren. Maar elk groot verhaal begint aan het begin.

Laat mij jullie eerst vertellen waarom het beleid hiermee zijn schouders onderzet, om jullie vervolgens in te lichten over de huidige vorderingen die in onze Proeftuin worden gemaakt.

Elektrisch vervoer schept voor het beleid mogelijkheden om een aantal maatschappelijke en economische uitdagingen aan te pakken. Overgaan naar elektrisch vervoer op grote schaal helpt om de afhankelijkheid van fossiele energiebronnen te beperken, en de uitputting van de oliereserves uit te stellen. Uit cijfers op Belgisch

niveau blijkt dat we met zijn allen jaarlijks meer dan 10 miljard liter diesel en benzine verbruiken voor ons transport.

We streven er ook naar geleidelijk aan over te schakelen naar hernieuwbare energie. Elektrische voertuigen zijn geschikte gebruikers van hernieuwbare energie. De invoering van elektrische mobiliteit past in de vergroening van ons energiebeleid.

Een elektrisch voertuig heeft zelf geen uitstoot van fijn stof of andere schadelijke uitstootgassen. Een verademing voor onze luchtkwaliteit, die momenteel in Vlaanderen zwaar lijdt onder het fijn stof. De CO₂-uitstoot van een elektrische of hybride wagen is aanzienlijk lager dan die van een wagen met enkel een brandstofmotor. De afname van de CO₂-uitstoot is uiteraard wel afhankelijk van de energiemix die wordt ingezet om de elektriciteit op te wekken.

Economisch

De invoering van het elektrisch rijden op grote schaal zal de komende jaren vele duizenden banen creëren. Vlaanderen is in de jaren zestig een traditie in de voertuigindustrie beginnen uitbouwen. Vandaag speelt de hoogtechnologische toelevering een grote rol in deze sector. Door de mondiale verschuivingen in de automobielenijverheid, moeten de waardeketens grotendeels heropgebouwd worden. Dat geeft Vlaanderen mogelijkheden om opnieuw beter aan te sluiten bij die waardeketens.

Mijn beleid heb ik laten onderbouwen door de Vlaamse Raad voor Wetenschap en Innovatie, die een innovatieregiegroep automotive met vertegenwoordigers van de industrie en de wetenschappelijke wereld heeft opgericht. De conclusie van die regiegroep is dat we de Vlaamse speerpuntbedrijven willen versterken, dat we met toegevoegde waarde willen inspelen op de internationale waardeketens, en de nodige onderliggende competenties willen opbouwen.

Verbetermogelijkheden

De elektrische wagen is een feit. Maar er zijn uiteraard nog tal van verbetermogelijkheden, iets waarop Vlaamse bedrijven kunnen inspelen. Want het is net die ruimte voor verbetering die opportuniteiten biedt aan een regio die strategische keuzes durft te maken. Zo moet er nog veel onderzoek gevoerd worden naar batterijtechnologie om de actieradius van het elektrisch vervoer te kunnen vergroten.

Ik stel evenwel vast dat gereputeerde instellingen zoals het Internationaal Energie Agentschap positief staan ten opzichte van het slagen van het elektrisch vervoer op termijn. Bedrijven investeren

een veelvoud van de verleende subsidies, net omdat ze overtuigd zijn van het economisch potentieel.

Proeftuin: onderzoeksvragen en stand van zaken

Ik gaf IWT de opdracht om een Proeftuin op te starten waar bedrijven, overheden en kennisinstellingen in reële omstandigheden testen met elektrisch rijden kunnen uitvoeren. De Proeftuin focust op het onderzoek in drie domeinen: de technologie van het elektrisch vervoer en de oplaadinfrastructuur, de energievraagstukken, en het verplaatsing- en rijgedrag van de gebruiker.

De belangrijkste stakeholders in Vlaanderen nemen deel: de constructeurs van elektrische voertuigen en laadinfrastructuur, toeleveranciers van onderdelen, en invoerders. De energiesector heeft tal van onderzoeksvragen. Leasingmaatschappijen, vlooteigenaars en vervoersaanbieders zijn betrokken. ICT-ontwikkelaars zijn vragende partij naar een geschikte ontwikkelomgeving en geschikte consortia om innovatieve producten voor de nieuwe markten te ontwikkelen. Lokale, gewestelijke en regionale overheden willen zich voorbereiden op de komst van het elektrische voertuig.

Sinds september bestaan er vijf platformen waaraan meer dan 50 bedrijven en kennisinstellingen meewerken. Dankzij deze vijf projecten komen er in totaal ongeveer 600 elektrische voertuigen in

het verkeer. Deze zullen kunnen opgeladen worden aan meer dan 600 nieuwe laadpalen.

De vragen waar deze platformen een antwoord op willen geven zijn uiteenlopend. Enkele voorbeelden:

- hoe bouw je best een grootschalig laadinfrastructuurplatform uit?
- hoe zorg je ervoor dat gebruikers aan elke laadpaal kunnen opladen?
- wat doe je met te stille motoren?
- ...

Er worden tal van technologische vraagstukken bestudeerd: De ontwikkeling van een volledig elektrisch aangedreven bus komt aan bod, het optimaal energiebeheer in elektrische voertuigen, een range extender op waterstof, een trillingsanalyse voor hybride en full elektrische voertuigen, batterijonderzoek, enzoverder.

De vijf platformen die werden opgericht hebben elk hun focus:

1. Het platform **EVA** is een consortium dat geleid wordt door Eandis. Betrokken bedrijven en kennisinstellingen zijn onder meer VUB, UGent, Telenet, BlueCorner, Federauto, 4iS.

EVA realiseert de bouw van meer dan 200 laadpalen tegen september 2012. De laadpalen worden verspreid over 80 % van het publiek domein in Vlaanderen. Er komen laadpunten op semipubliek

domein zoals op betaalparkings of aan winkelketens. Op het publiek domein worden de oplaadpunten gegroepeerd in 'oplaaideilanden', waar meerdere voertuigen tegelijk kunnen worden opgeladen.

Op dit moment zijn al 2 laaideilanden geïnstalleerd, namelijk in Blankenberge en Poperinge. De start van de gestructureerde uitrol van de andere laaideilanden is voorzien op 14 februari. Tegen eind september zullen alle laaideilanden voor auto's en fietsen geïnstalleerd zijn. EVA heeft de voorbije maanden een roadshow gehouden en de betrokken steden en gemeenten Mechelen, Destelbergen en Oostkamp al geïnformeerd. Ondertussen zijn ook de eerste projecten die gaan uitgevoerd worden op het EVA-platform ingediend. OPTIGRID gaat onderzoeken hoeveel laadpunten er waar juist voorzien moeten worden, rekening houdend met onder meer de gebruikersbehoeften en het distributienet.

2. Een tweede platform is **I Move**, een consortium van 19 Vlaamse bedrijven en onderzoeksinstituten waaronder Luminus, Infrax, Delhaize, Ernst&Young, Janssen Pharmaceutica, Belgacom, The Plugin Company, P&V, Parkeerbedrijf Antwerpen, IBBT, Hendriks, Restore. De coördinatie gebeurt door Umicore. De innovatiefocus ligt op hernieuwbare energie en smart grids, nieuwe batterij- en wagentechnologie en mobiliteitsgedrag. Daartoe zal een grote groep werknemers en particulieren 175 elektrische wagens en 300 oplaadpunten, verspreid over heel Vlaanderen, gedurende drie jaar

dagelijks gebruiken. Het consortium voorziet 300 oplaadpunten op parkings van bedrijven en op openbare plaatsen. Op dit moment zijn 100 van de 175 elektrische voertuigen geleverd. Een 20-tal van deze elektrische voertuigen zijn in gebruik als poolwagen bij bedrijven zoals Janssen Pharmaceutica en Ernst & Young. De nodige laadinfrastructuur is ondertussen voorzien op hun bedrijfsparking zodat werknemers een eerste ervaring kunnen opdoen met elektrische voertuigen als poolwagen.

Er loopt momenteel ook een oproep naar particulieren toe die graag gedurende 10 weken rijervaring met een elektrische wagen willen opdoen.

3. Het platform **EV TecLab** is een consortium van tien Vlaamse bedrijven en onderzoeksinstituten, gecoördineerd door Punch Powertrain. Deelnemers zijn onder andere VanHool, DeLijn, E-Trucks, Emrol, Triphase, Flanders' Drive, Inverto, VUB en IBBT.

Het platform zal nieuwe aandrijftechnologieën voor elektrische bestelwagens, vrachtwagens en bussen evalueren en op punt stellen voor commercialisatie. De voertuigen worden ingezet voor goederentransport en openbaar vervoer. Op dit moment is Punch Powertrain volop bezig om de eerste serie van elektrische Ford Connect bestelwagens te produceren. Punch Powertrain zal hiervoor bestaande Ford Connect voertuigen ombouwen tot een elektrische variant. In de elektrische aandrijflijn zullen ook Vlaams ontwikkelde

componenten verwerkt worden zoals eigen elektrische motoren en vermogenelektronica. In totaal zullen er 30 elektrische Ford Connect's worden gebouwd voor EV Teclab, maar daarnaast zullen er ook 20 aan het I Move platform geleverd worden. Eind januari is het homologatieproces doorlopen en zullen de eerste 10 elektrische Ford Connect's kunnen worden gebouwd. Uitlevering is gepland gedurende februari en maart.

4. Ook het platform **Volt-Air** is aan het vorderen. Partners hier zijn: Siemens, Volvo Cars Gent, Elexys, Westlease en Powerdale, Stad Kortrijk, E. van Wingen, VITO, KULeuven en KHLeuven. Het Volt-Air platform wordt gecoördineerd door Siemens en het platform bestaat uit drie sublabs:

a) Zo is er het lab op de Siemens site in Huizingen. De microgrid is er in volle implementatie: zonnepanelen, laadpalen en elektrische voertuigen zijn beschikbaar en in gebruik door Siemens werknemers, WKK installatie wordt kortelings verwacht, implementatie van de intelligente aansturing, software algoritmes, is de volgende stap.

b) Het tweede sublab is van Volvo Cars in Gent, en bestaat uit Volvo C30 elektrische wagens, voorzien van meetapparatuur voor het loggen van technische data.

c) Het service lab in Kortrijk bestaat uit een pool van een 60-tal elektrische voertuigen die via Westlease ter beschikking worden

gesteld van diverse bedrijven in de regio van Kortrijk. De stad Kortrijk voorziet ook in drie laadpalen.

5. Tot slot is er het platform **Olympus** dat een unieke mooie invalshoek heeft, namelijk genetwerkte mobiliteit. Het platform wordt gecoördineerd door de NMBS Holding en vormt een ontmoetingsplaats voor de verschillende actoren op het vlak van de duurzame mobiliteit zoals UGent, stad Hasselt, stad Antwerpen, stad Leuven, Blue Mobility, Infrabel, KULeuven, VIM, SMIT (van de VUB), Recticel... Informatie en kennis op het vlak van verplaatsingsgedrag, groene technologie en slimme elektriciteitsnetten worden uitgewisseld, met het doel die technologie te promoten en te verbeteren en andere business modellen te ontwikkelen.

Afsluiting

Zoals toegelicht biedt het elektrisch voertuig belangrijke economische opportuniteiten, mits onze kennisinstellingen en bedrijven voldoende innovatief zijn om genoeg meerwaarde te kunnen creëren in de waardeketens, die zich onafwendbaar zullen ontwikkelen in het kader van de introductie van elektrisch rijden op grote schaal. De Vlaamse overheid wil het zoeken naar de nodige oplossingen faciliteren, het is aan de industrie en aan jullie om de kansen die zich voordoen te grijpen.